

УДК 330.658.15

Якуб'як О. – ст. гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: доцент Кужда Т. І.

Yakubiak O.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

FACTORS FORMING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF AN ENTERPRISE

Supervisor: Associate Professor Kuzhda T. I.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, чинники інвестиційної привабливості

Keywords: investment attractiveness, factors of investment attractiveness

В сучасних умовах мінливості ринку та жорсткої конкуренції будь-яке підприємство потребує нового капіталу для подальшого розвитку з метою стабільного ведення власної діяльності в довгостроковій перспективі. Інвестиції дозволяють компанії виходити на нові ринки збуту, впроваджувати використання новітніх технологій, збільшувати якість товарів чи послуг, модернізувати обладнання чи технології виготовлення продукції, масштабувати бізнес, посилювати конкурентні позиції, зміцнювати фінансову стійкість організації тощо. Саме завдяки інвестиційній привабливості інвестори мають можливість побачити чи вклад їх коштів у діяльність певного підприємства буде рентабельним та зможе згенерувати прибуток, чи натомість в майбутньому він принесе їм лише збиток.

На формування інвестиційної привабливості впливають різні групи чинників, які в загальному поділяють на зовнішні та внутрішні. Що стосується зовнішніх факторів, то саме підприємство на них не має жодного впливу, однак своїм існуванням вони опосередковано впливають на інвестиційну привабливість різних компаній та установ. До них можна віднести:

- економічні чинники (економічна стабільність держави, стан фінансового ринку, рівень інфляції, рівень доходу населення, валютні коливання, наявність економічних криз, розвиток фінансово-кредитної системи, стабільність банківської системи, розвиток фондового ринку, рівень безробіття в країні);

- соціальні чинники (рівень культури та освіти населення, менталітет суспільства, демографічна ситуація, інформаційний простір);

- політичні чинники (політична ситуація в країні, рівень політичної стабільності, ступінь державного втручання в інвестиційну галузь, міська влада, міжнародна обстановка, ризики частой зміни влади, державна політика стосовно залучення іноземних інвестицій);

- правові чинники (нормативно-правова база, податкова політика в інвестиційній сфері, податкові пільги для інвесторів, ризики виникнення корупційних явищ, наявність органів, що займаються контролем процесу вкладення інвестицій);

- територіальні чинники (територіальне розташування, відстань до контрагентів, віддаленість підприємства від джерел сировини та ресурсів, рівень розвитку міської

інфраструктури, логістичний розвиток регіону);

- екологічні чинники (наявність природних ресурсів, стан довкілля, екологічні та санітарно-гігієнічні обмеження);

- ринкові та галузеві чинники (галузеве спрямування, діяльність конкурентів, рівень монополізації ринку, ступінь клієнтського попиту, розмір та потенціал конкретного ринку, бар'єри входу підприємства до галузі та бар'єри виходу).

Тобто, зовнішні чинники формування інвестиційної привабливості передають умови функціонування компанії в загальному економічному середовищі. Однак їх не варто вважати ключовими, адже навіть за найбільш несприятливих умов зовнішнього середовища підприємство може покращити власну інвестиційну привабливість завдяки ефективному управлінню внутрішнім потенціалом організації. Саме через це варто розглянути внутрішні чинники, що мають безпосередній вплив на рівень інвестиційної привабливості різноманітних підприємств та фірм. Серед них виділяють:

- виробничі чинники (виробничий план, виробничі потужності, наявність основних засобів компанії та рівень їх морального та фізичного зносу, ступінь завантаженості виробничого обладнання, рівень продуктивності праці, технічний рівень виробництва, розвиток виробничої інфраструктури);

- фінансові чинники (рівень доходів та витрат, показники прибутковості, рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності, капіталовіддача, наявність та розмір зобов'язань, ступінь фінансової незалежності, обсяг інновацій та інвестиційна стратегія підприємства);

- адміністративно-правові чинники (форма власності компанії, організаційно-правова форма господарювання, юридичний статус фірми, наявність судових справ щодо господарської діяльності підприємства, рівень правового забезпечення діяльності);

- управлінські чинники (тип і стиль керівництва, розвиток системи менеджменту, кваліфікація управлінського персоналу, ефективність антикризового та стратегічного менеджменту, ступінь автоматизації процесів управління, рівень розвитку системи управлінської звітності, організаційна структура управління);

- соціально-кадрові чинники (середній рівень заробітної плати працівників, чинна система мотивування, рівень кваліфікації та професійної підготовки співробітників, кадровий потенціал компанії, умови праці на підприємстві, рівень плинності кадрів, ступінь розвитку корпоративної культури, рівень соціальної відповідальності компанії);

- товарні чинники (товарний асортимент, вид продукції та рівень її якості, унікальність товарів, конкурентоспроможність продукції, наявність товарів-аналогів на ринку, стадія життєвого циклу товарів);

- маркетингові чинники (імідж та бренд підприємства, ділова репутація серед партнерів та клієнтів, рівень впізнаваності торгівельної марки, ефективність маркетингової стратегії, позиціонування компанії на ринку, рейтинг компанії в галузі);

- майнові чинники (майновий стан підприємства, наявність у власності компанії земельних ділянок, будівель та споруд, виробничих приміщень та складів, загальна площа підприємства та іншої території у його власності);

- логістично-інфраструктурні чинники (ефективність логістичних процесів всередині підприємства, рівень розвитку транспортної та складської інфраструктури, налагодженість ділових контактів з контрагентами).

Таким чином, можна зробити висновок, що інвестиційна привабливість підприємства формується під впливом сукупності зовнішніх та внутрішніх чинників, що визначають ефективність його діяльності та подальші напрямки розвитку.